

Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om:

- »Forslag til Rådets direktiv 91/67/EØF om dyresundhedsmæssige betingelser for afsætning af akvakulturdyr og -produkter for så vidt angår *Gyrodactylus salaris*«, og
- »Forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 93/53/EØF om minimumsfællesskabsforanstaltninger til bekæmpelse af visse fiskesygdomme«⁽¹⁾

(97/C 56/07)

Rådet for Den Europæiske Union besluttede den 9. juli 1996 under henvisning til EF-traktatens artikel 43 og 198 at anmode om Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om de ovennævnte emner.

Det forberedende arbejde henvistes til ØSU's Sektion for Landbrug og Fiskeri som Seppo Kallio til ordfører. ØSU vedtog sin udtalelse den 3. oktober 1996.

Det Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 339. plenarforsamling af 30. og 31. oktober 1996, mødet den 31. oktober 1996, med 55 stemmer for og 1 stemme hverken for eller imod, følgende udtalelse.

1. Forslag til Rådets direktiv 91/67/EØF om dyresundhedsmæssige betingelser for afsætning af akvakulturdyr og -produkter for så vidt angår *Gyrodactylus salaris*

1.0.1. Hensigten med Kommissionens forslag er at organisere handelen med laksefisk således at man undgår spredning af parasitten *Gyrodactylus salaris*, og at indføre en certifikatorgning for at hindre spredning af virus sygdommene hæmatopoietisk nekrose (IHN) og egtvedsyge (VHS) samt at forkorte den undersøgelsesperiode der kræves for at en zone kan godkendes som sygdomsfri, fra fire til to år.

1.0.2. Bilag A til direktiv 91/67/EØF er en fortegnelse over de fiskesygdomme bekæmpelsen tager sigte på. Disse sygdomme er fordelt på tre lister efter farlighed og bekæmpelsesforanstaltninger.

1.1. Generelle bemærkninger

1.1.1. Gyrodactylose, der skyldes parasitten *Gyrodactylus salaris*, udgør en trussel mod de naturlige bestande af laksefisk. Inden for EU's grænser er forekomst af *Gyrodactylus* med sikkerhed konstateret i Finland, Sverige og Danmark. Der er endvidere indberetninger fra Spanien, Portugal, Frankrig og Tyskland. For mange landes vedkommende er situationen for så vidt angår denne parasit ikke kendt, men den erhvervsmæssige overførsel af fisk der er foregået, taler for at parasitten har bredt sig til store dele af Europa.

1.1.2. Det har kunnet konstateres at parasitten *Gyrodactylus salaris* har påført de naturlige nordlige bestande af atlantehavslaksen (*Salmo salar*) stor skade. Parasitten tilintetgør den inficerede laksebestand idet den dræber ferskvandsyngelen. Laksebestandens tilintetgørelse re-

ducerer laksens biodiversitet og påfører fiskeri- og turisterhvervet og dermed befolkningen i de berørte egne store økonomiske tab. *Gyrodactylus salaris* formerer sig meget kraftigt, hvorfor selv en begrænset forekomst af denne parasit kan få alvorlige følger. Parasitten spredes fra et område til et andet ved erhvervsmæssig overførsel af levende fisk eller ved fiskenes naturlige migration.

1.1.3. Der er endnu ikke rapporteret om skader forårsaget af *Gyrodactylus salaris* i laksebestandene i EU. Undersøgelser har vist at laksebestandene i Østersøen er mindre modtagelige over for *Gyrodactylus salaris* end atlantehavslaksen. I Norge har *Gyrodactylus salaris* derimod påført bestanden af atlantehavslaks stor skade i 38 vandløb. Inden for EU's grænser er der modtagelige laksebestande i de nordfinske floder der har deres udløb i Ishavet, samt muligvis i Storbritannien og Irland.

1.1.4. Det er meget vanskeligt og dyrt at bekæmpe *Gyrodactylus salaris* når først en laksebestand er inficeret. Navnlige i store vandløb, der foruden vidtstrakte flodområder omfatter søer, er det meget vanskeligt at komme parasitten til livs, og spørgsmålet er om det overhovedet er muligt at redde en inficeret laksebestand.

1.1.5. *Gyrodactylus salaris*' udbredelse bør nøjere klarlægges med henblik på at vurdere parasittens skadevirkninger og risikoen ved erhvervsmæssig overførsel af fiskebestande. Samtidig bør den sygdomsfremkaldende evne hos *Gyrodactylus salaris* fra forskellige områder undersøges, ligesom forskellige laksebestandes modstandskraft over for parasitten.

1.1.6. *Gyrodactylus salaris* spredes ikke blot via laksen, men også via andre levende fisk i forbindelse

⁽¹⁾ EFT nr. C 242 af 21. 8. 1996, s. 13.

med erhvervsmæssige overførsler eller naturlig migration. For at undgå yderligere spredning af parasitten bør EU's medlemslande samarbejde snævert, såvel indbyrdes som med tilgrænsende tredjelande, om at kortlægge parasitens udbredelse, indsamle ny viden og sprede information.

1.1.7. Kommissionen samarbejder med Norge om forebyggelse af fiskesygdommes spredning. Norge bestræber sig på at følge EU's strategi for bekæmpelse af fiskesygdomme og parasitter. Kommissionen har ikke direkte været i kontakt med Rusland for så vidt angår spørgsmålet om fiskesygdomme.

1.1.8. Truslen mod akvakulturerhvervet og de naturlige fiskebestande kommer ikke blot fra de traditionelle fiskesygdomme og parasitter, men også fra parasitter og sygdomme der ikke volder skade i andre områder, samt fra helt nye patogene faktorer der kan spredes uforståeligt i forbindelse med i øvrigt forskriftsmæssige overførsler. I sine bestræbelser på at bekæmpe fiskesygdomme bør Kommissionen søge at skabe strukturer der gør det muligt at sætte ind over for såvel kendte fiskeparasitter og sygdomme som over for farlige sygdomme der vil dukke op i fremtiden.

1.1.9. Spredning af virussygdommene IHN og VHS til akvakulturbrug i ikke-godkendte zoner (dvs. zoner som ikke er officielt godkendt som IHN- og VHS-frie) har medført store økonomiske tab. Der foreslås indført en certifikatordning for virussygdommene IHN og VHS i ikke-godkendte zoner i handelen med fisk, æg og mælke. Indføring af en certifikatordning vil forbedre mulighederne for at bekæmpe IHN- og VHS-virussygdommens spredning fra en ikke-godkendt zone til en anden og til akvakulturbrug i disse zoner.

1.1.10. EU søger at bringe sin lovgivning vedrørende fiskesygdomme på linje med de krav der stilles af Det Internationale Kontor for Epizootier (OIE). I overensstemmelse med kravene fra OIE foreslås det at den periode med intensiv undersøgelse og kontrol der kræves for at en zone skal kunne opnå status som godkendt, dvs. sygdomsfri, nedsættes fra fire til to år.

1.2. Særlige bemærkninger

1.2.1. Artikel 1

1.2.1.1. Ændringerne i Kommissionens forslag hænger sammen med *Gyrodactylus salaris*' omplacering fra liste III til liste II i bilag A. Samtidig præciseres bestemmelserne for sygdommene i liste II for henholdsvis virussygdommene og *Gyrodactylus salaris*.

1.2.1.2. ØSU gør opmærksom på at overførsel af levende fisk til flodområder med naturlige laksebestande

der er modtagelige for *Gyrodactylus salaris*, altid indebærer en risiko for at de parasitære undersøgelser der ligger til grund for tilladelse til erhvervsmæssig overførsel eller udsættelse i naturlige vandløb, ikke er dækkende nok.

1.2.2. Artikel 1, punkt 3

1.2.2.1. For at undgå forskellige fortolkninger og nøjagtigt præcisere hvilke fiskearter der er tale om, bør man i bilag A bruge de videnskabelige betegnelser for arter og familier.

1.3. Konklusion

1.3.1. ØSU støtter Kommissionens forslag om ændring af direktiv 91/67/EØF for så vidt angår omplacering af *Gyrodactylus salaris* fra liste III til liste II i bilag A. Med en sådan ændring kan man gøre bekæmpelsen af denne parasit, som er særdeles farlig for de naturlige bestande af atlantehavslaksen, mere effektiv.

1.3.2. Efter ØSU's opfattelse bør man i den tekniske gennemførelse af de eksisterende direktiver navnlig søge at forbedre direktivernes læselighed. Ændringer i direktiverne gør det særlig påkrævet at direktiverne med jævne mellemrum skrives helt om.

1.3.3. ØSU lægger vægt på samarbejde i EU og betonere behovet for øget samarbejde med tilgrænsende tredjelande med henblik på en mere effektiv bekæmpelse af farlige fiskesygdomme og -parasitter.

1.3.4. ØSU anbefaler at der forskes mere i fiskesygdomme og -parasitter, så der etableres et tilstrækkeligt godt grundlag for bekæmpelse af de farlige sygdomme. Sundhedsmæssigt og økonomisk er forskning også vigtig idet forbrugeren skal kunne have tillid til kvaliteten af de fiskeprodukter der bliver til fødevarer.

1.3.5. ØSU understreger at det bør være muligt at forhindre at fiskesygdomme og -parasitter bruges som handelshindring uden sagligt grundlag. *Gyrodactylus salaris*' omplacering fra liste III til liste II kan få uforudsete konsekvenser for handelen med fisk i hele EU hvis der sættes lighedstegn mellem gyrodactylose og de ondartede fiskesygdomme der forårsages af virus.

1.3.6. ØSU støtter Kommissionens forslag om indførelse af en certifikatordning for at hindre spredning af virussygdommene IHN og VHS i forbindelse med erhvervsmæssige overførsler, også i ikke-godkendte zoner.

1.3.7. ØSU støtter Kommissionens forslag om bringe reglerne på linje med de krav der stilles af OIE, ved at forkorte undersøgelsesperioden forud for godkendelse af en zone som sygdomsfri fra fire til to år. ØSU

forudsætter dog at prøvetagning og undersøgelser foretages i tilstrækkeligt stort omfang, så at de undersøgelser der ligger til grund for en godkendelse, kan anses for at være pålidelige.

2. Forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 93/53/EØF om minimumsfællesskabsforanstaltninger til bekæmpelse af visse fiskesygdomme

2.0.1. Hensigten med Kommissionens forslag er at ændre direktiv 93/53/EØF så det kun omfatter virus-sygdomme, idet de i direktivet fastlagte foranstaltninger ikke kan gælde *Gyrodactylus salaris*, der er omplaceret til liste II.

2.1. Generelle bemærkninger

2.1.1. Kommissionens forslag er af teknisk karakter og ligger i forlængelse af Kommissionens forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 91/67/EØF om dyresundhedsmæssige betingelser for afsætning af akvakulturdyr og -produkter for så vidt angår *Gyrodactylus salaris*.

2.1.2. Efter ØSU's opfattelse bør man efter virus-sygdommene anføre den almindeligt anerkendte forkortelse for sygdommen idet dette vil fremme ændringernes

gennemskuelighed og sikre at der ikke opstår misforståelser omkring de pågældende sygdomme. Forkortelserne findes i bilag A.

2.2. Særlige bemærkninger

2.2.1. Artikel 1, punkt 3

2.2.1.1. Da direktiv 91/67/EØF på dette punkt er ændret ved direktiv 93/54/EØF, foreslår ØSU at der for klarhedens skyld henvises hertil i teksten.

2.3. Konklusion

2.3.1. ØSU tilslutter sig Kommissionens forslag om ændring af direktiv 93/53/EØF til kun at omfatte virussygdomme idet de i direktivet fastlagte foranstaltninger ikke kan gælde *Gyrodactylus salaris*, der er omplaceret til liste II.

2.3.2. Efter ØSU's opfattelse bør man i den tekniske gennemførelse af de eksisterende direktiver navnlig søge at forbedre direktivernes læselighed. Vigtige ændringer i direktiverne gør det særlig påkrævet at direktiverne med jævne mellemrum skrives helt om.

2.3.3. ØSU betoner i øvrigt vigtigheden af at information om de gennemførte ændringer når ud til forbrugere og erhvervsliv.

Bruxelles, den 31. oktober 1996.

Tom JENKINS

Formand for

Det Økonomiske og Sociale Udvalg